

Reactie NPO op concept-rapport Rekenkamer

Wij hebben met belangstelling kennis genomen van het concept- rapport “Hilversum in Beeld” van de Algemene Rekenkamer. NPO onderschrijft het uitgangspunt van de Rekenkamer dat de publieke omroep op een ‘zinnige, zuinige en zorgvuldige’ wijze om dient te gaan met het geld dat ter beschikking wordt gesteld voor het publieke bestel. NPO is zich ook zeer bewust van het belang van deze taak en werkt hier dagelijks aan.

Het concept-rapport biedt naar ons idee overall een goed beeld van de taken en rollen van de verschillende organisaties en de processen binnen het publieke bestel, als ook van de complexiteit en risico's die daaruit voortvloeien.

Binnen NPO is de afgelopen jaren gewerkt aan de invulling van de nieuwe wettelijke taak rond het zorgdragen voor doelmatigheid. De sturing op doelmatigheid is ‘onderhanden werk’ zoals wij ook hebben aangegeven tijdens het onderzoek van de Rekenkamer. De taak die de NPO voor de wetswijziging van 2016 had tot het ‘bevorderen’ van doelmatigheid is namelijk wezenlijk anders dan de nieuwe taak hiervoor ‘zorg te dragen’. Zeker in aanmerking genomen de complexiteit van het bestel. De afgelopen jaren is daarom allereerst geïnvesteerd in de ontwikkeling van een visie en werkbare aanpak, waarbij gezocht is naar werkwijzen die inzicht kunnen geven in doelmatigheid van bestedingen. De problematiek waarmee we daarbij worden geconfronteerd heeft enerzijds te maken met de lange doorlooptijden van toekenning van programmabudget tot uitzending (1,5 jaar of meer), en anderzijds met het gegeven dat processen moeten worden ingericht op basis van samenwerking tussen veel partijen in een kader met veel verschillende randvoorwaarden en criteria. De ontwikkeling van een werkbare aanpak heeft de nodige inzichten opgeleverd die in uitvoering worden genomen.

Doelmatigheid van mediabestedingen blijft een combinatie van kwantitatieve indicatoren en kwalitatieve indicatoren, en is daarmee complex. De wettelijke taak om te sturen op een doelmatige inzet van middelen strekt zich ook uit tot andere taken van de NPO, waaronder het zorgdragen voor voldoende kwaliteit, diversiteit, publieke waarde, bereik en publieksbetrokkenheid. Het stellen van prioriteiten in al deze doelen – waar wij als zodanig positief tegenover staan – is daarom geen eenvoudige opdracht, raakt aan onze wettelijke taken en kan dan ook niet zonder overleg met - en instemming van de minister en het Commissariaat voor de Media. Overigens merken wij in dit verband op dat aan de samenhang en de onderlinge afhankelijkheid van deze taken onvoldoende aandacht wordt gegeven in het concept-rapport. Hierin schuilt namelijk precies de moeilijkheid als het gaat om het vinden van een werkbaar en toereikend instrument.

De komende tijd wordt– voortbouwend op wat er al ligt - zowel op het macroniveau van de programmering als op het microniveau van de individuele programma's samen met de omroepen gewerkt aan de verdere uitvoering van de doelmatigheidsopdracht. Voorkomen moet worden dat dit leidt tot verzwarende van de administratieve lasten voor het bestel en de organisatie van de omroepen en de NPO. Hieruit volgt dat kritisch gekeken moet worden naar de uitvoerbaarheid van alle wenselijke en aanbevolen verbeteracties. Het inregelen van een nieuw proces voor programmering leidt alleen tot doelmatigheidswinst als de nu geldende regels, processen en afspraken rond bekostiging en programmering sterk worden vereenvoudigd. Ook vragen we aandacht voor de onvermijdelijke capaciteitsvraag die hiermee is gemoed. Het opbouwen van een actuele en relevante set met (benchmark) data en een werkend proces kosten veel tijd en menskracht.

Voor de inrichting van het proces worden verdere stappen gezet met korte termijn verbeteringen - waarbij in ieder geval gekoerst wordt op adequate financiële informatievoorziening, zowel binnen de publieke omroep als richting overheid en politiek - en een aanpak voor de langere termijn. Hierbij zullen we uiteraard de aanbevelingen van de Rekenkamer betrekken.